

علمی-پژوهشی

رابطه آسیب‌پذیری نرم‌افزارها و راه‌حل‌های جنبی

عاطفه خزاعی^۱، محمد قاسم‌زاده^{۲*}

۱- دکتری مهندسی نرم‌افزار، ۲- دانشیار گروه مهندسی کامپیوتر، دانشگاه یزد، یزد، ایران
(دریافت: ۹۸/۴/۷، پذیرش: ۹۸/۸/۱)

چکیده

این مقاله به بررسی ارتباط انواع آسیب‌پذیری نرم‌افزارها و راه‌حل‌های جنبی آن‌ها می‌پردازد. یک راه‌حل جنبی روشی است که توسط آن کاربر بدون حذف آسیب‌پذیری، خطر بهره‌کشی ناشی از آن را از بین می‌برد یا کاهش می‌دهد. تاکنون توجه اندکی به این امکان بالقوه صورت گرفته است. راه‌حل‌های جنبی می‌توانند در خودکارسازی مقابله با آسیب‌پذیری‌ها بسیار مؤثر باشند. در این پژوهش ابتدا با ترکیب داده‌های حاصل از چهار پایگاه‌داده‌ی مرجع آسیب‌پذیری (OSVDB، Security Tracker، Cert CC Vulnerability Notes و NVD)، یک پایگاه‌داده‌ی جدید برای راه‌حل‌های جنبی تدوین گردید. در این پایگاه‌داده که آن را VuWaDB نامیده‌ایم، راه‌حل‌های جنبی در شش دسته‌ی اصلی پیکربندی، اصلاح کد، تغییر مسیر، حذف، دسترسی محدود و ابزارهای کاربردی سازمان‌دهی شده‌اند. تعیین نوع آسیب‌پذیری‌ها مبتنی بر CWE‌هایی که در NVD به آن‌ها اختصاص داده شده، صورت گرفت. به‌منظور کشف رابطه‌ی آسیب‌پذیری‌ها و راه‌حل‌های جنبی مربوطه، پس از انجام یک بررسی آماری، یک گراف دوبخشی استخراج گردید. نتایج حاصل از این بررسی‌ها در جداول مرتبط ارائه و تحلیل شده‌اند. نتایج حاصله، رابطه آسیب‌پذیری نرم‌افزار و راه‌حل‌های جنبی را در اختیار می‌گذارند.

کلیدواژه‌ها: آسیب‌پذیری نرم‌افزار، راه‌حل جنبی، پایگاه‌داده VuWaDB، CWE، گراف دوبخشی

۱- مقدمه

آسیب‌پذیری‌ها ثبت کرده‌اند. عموماً راه‌حل‌های جنبی ثبت شده در پایگاه‌داده‌های مذکور به‌عنوان بخشی از عنصر راه‌حل در نظر گرفته شده‌اند؛ درحالی‌که فراهم ساختن یک پایگاه‌داده جامع و ساخت‌یافته برای راه‌حل‌های جنبی که مشتمل بر دسته‌بندی‌هایی نیز باشد می‌تواند کمکی شایان به ایجاد سامانه‌های خودکار مقابله با آسیب‌پذیری‌ها بنماید.

هدف این پژوهش پاسخ‌دهی به سؤال زیر می‌باشد: آیا یک ارتباط معنادار میان دسته‌های راه‌حل‌های جنبی و انواع آسیب‌پذیری‌ها وجود دارد؟ برای یافتن پاسخ این سؤال ابتدا مجموعه داده‌هایی مناسب برای راه‌حل‌های جنبی آسیب‌پذیری‌ها گردآوری و پس‌از آن ارتباط میان دسته‌های راه‌حل‌های جنبی و انواع آسیب‌پذیری‌ها را بررسی می‌کنیم.

در ادامه این مقاله، بخش ۲ به پیشینه پژوهش اختصاص داده شده است. بخش ۳ به چگونگی گردآوری مجموعه داده‌هایی مناسب برای راه‌حل‌های جنبی و انتخاب داده‌هایی مناسب برای انواع آسیب‌پذیری‌ها می‌پردازد. بخش ۴ روش و نتایج تحلیل رابطه را توضیح می‌دهد. در پایان، در بخش ۵ بحث و نتیجه‌گیری در مورد نتایج این پژوهش ارائه می‌شود.

هرگاه یک آسیب‌پذیری کشف و گزارش می‌شود ارائه‌دهندگان آن محصول در صدد رفع نقیصه مورد نظر برمی‌آیند. اصلاح محصول و ارائه نسخه جدید، غالباً فرآیندی زمان‌بر می‌باشد و در طول این بازه زمانی سامانه‌ها در معرض خطر بهره‌کشی توسط مهاجمان قرار دارند. در چنین شرایطی یکی از مؤثرترین و پرکاربردترین روش‌های مقابله با آسیب‌پذیری‌ها استفاده از راه‌حل‌های جنبی می‌باشد. راه‌حل‌های جنبی، خطر بهره‌کشی از آسیب‌پذیری‌ها را با راه‌کارهایی (همانند تغییر کنترل دسترسی‌ها، فعال‌سازی فیلترها، به‌کارگیری رمز عبور، یا دست‌کاری کد برنامه) کاهش می‌دهند یا از بین می‌برند. به‌عبارت‌دیگر با استفاده از راه‌حل‌های جنبی، کاربران با یک آسیب‌پذیری، بدون از بین بردن آن مقابله می‌کنند [۱-۲].

تا به امروز توجه کافی به جمع‌آوری اطلاعات ساخت‌یافته برای راه‌حل‌های جنبی نشده است. تا آنجا که می‌دانیم هیچ‌یک از پایگاه‌داده‌های آسیب‌پذیری موجود، راه‌حل‌های جنبی را به‌عنوان یک عنصر اطلاعاتی مجزا ثبت نمی‌کنند [۳-۵]. برخی از پایگاه‌داده‌ها، راه‌حل‌های جنبی را برای تعداد اندکی از

۲- سابقه تحقیق

۲-۱- پژوهش‌های دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها

اگرچه تعداد گزارش‌های آسیب‌پذیری‌ها بسیار زیاد است، اما علت وقوع و تنوع ساختار در آن‌ها چندان زیاد نیست. یک دسته‌بندی مناسب برای آسیب‌پذیری‌ها، در ساده کردن فهم آن‌ها و ارائه راه‌حل برای آسیب‌پذیری‌ها می‌تواند بسیار مؤثر باشد. تاکنون پژوهش‌های بسیاری در این زمینه انجام شده است، اما به نظر می‌رسد که چالش‌های مختلفی در ارتباط با دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها وجود دارد که باعث می‌شود همچنان این مسئله مورد توجه پژوهشگران قرار گیرد. به‌طور کلی معیارهای دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد [۶]:

- دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها برحسب شیوه بهره‌کشی (مانند [۷-۸])
- دسته‌بندی بر اساس مؤلفه‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری (مانند [۹])
- دسته‌بندی بر مبنای طبیعت آسیب‌پذیری و دلیل ایجاد آن (مانند [۱۰])
- دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها با توجه به زمان وقوع آن‌ها (مانند [۱۱])
- دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها بر مبنای دامنه (مانند [۱۲])

شرکت و همکارانش در مقاله‌ای مروری، پژوهش‌های مرتبط با دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها را مورد بررسی قرار داده‌اند و به نمونه‌های بیشتری از کارهای انجام شده در این حوزه پژوهشی اشاره کرده‌اند [۶]. اگرچه پژوهش‌های زیادی در این زمینه انجام شده است و هدف بسیاری از این پژوهش‌ها ارائه یک استاندارد برای دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها بوده است، اما در عمل هیچ‌یک از آن‌ها به این هدف دست نیافته‌اند. در این میان به نظر می‌رسد، CWE [۱۳] توانسته است به این هدف نزدیک‌تر شود.

شرکت غیرانتفاعی آمریکایی MITRE از سال ۱۹۹۹ که شروع به ارائه فهرست CVE کرد، فعالیت خود برای دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها را نیز آغاز کرد و در نهایت CWE را به‌عنوان معیاری استاندارد برای دسته‌بندی آسیب‌پذیری‌ها ارائه کرد. CWE زبانی متعارف برای کشف، بحث و مقابله با علل آسیب‌پذیری‌های امنیتی نرم‌افزارها که در طراحی، کد یا معماری سامانه یافت شده‌اند، می‌باشد. هر CWE متناظر با یک نوع آسیب‌پذیری می‌باشد. فهرست کامل CWEها و توضیحات آن‌ها در وب‌سایت MITRE موجود است [۱۳]. در این پژوهش از فهرست CWEها برای تعیین نوع آسیب‌پذیری استفاده می‌شود.

۲-۲- پژوهش‌های مرتبط با راه‌حل‌های جنبی

پایگاه‌داده‌های مختلفی برای ثبت و ارائه آسیب‌پذیری‌ها وجود دارد که در پژوهش‌های بسیاری مورد استفاده قرار می‌گیرند. اما در میان این پایگاه‌داده‌ها تعداد کمی از آن‌ها به ثبت راه‌حل‌های جنبی می‌پردازند. تاکنون راه‌حل‌های جنبی به‌عنوان بخشی از عنصر راه‌حل در این پایگاه‌داده‌ها برای تعداد بسیار اندکی از نمونه‌ها ثبت شده است. عملاً تا به امروز توجه کمی به راه‌حل‌های جنبی در پایگاه‌داده‌ها شده است. در این پژوهش برای نخستین بار پایگاه‌داده‌ای (با نام VuWaDB) برای جمع‌آوری، بررسی و ثبت راه‌حل‌های جنبی ارائه شده است. در VuWaDB راه‌حل‌های جنبی دسته‌بندی شده‌اند. هیچ‌یک از پایگاه‌داده‌های آسیب‌پذیری موجود دارای دسته‌بندی برای راه‌حل‌های جنبی نمی‌باشند.

پیش‌از این تعداد اندکی از پژوهشگران برای دسته‌بندی راه‌حل‌های آسیب‌پذیری‌ها تلاش‌هایی را انجام داده‌اند، اما هیچ‌یک از آن‌ها همه‌ی انواع آسیب‌پذیری‌ها را مورد بررسی قرار نداده‌اند. برای مثال هووارد در رساله‌ی دکتری خود بر آسیب‌پذیری‌های اینترنت تمرکز کرده است. او دو دسته اصلی برای اقدامات اصلاحی تعریف کرده است: اقدامات داخلی (اقدامات قابل اجرا توسط مدیر سامانه) و اقدامات خارجی (اقدامات قابل اجرا در خارج از سازمان). هر یک از این دسته‌ها مشتمل بر تعدادی زیر دسته می‌باشد [۱۴]. به نظر می‌رسد این پژوهش اولین تلاش به سوی دسته‌بندی اقدامات اصلاحی می‌باشد. البته همان‌طور که پیش‌از این اشاره شد پژوهش یاد شده فقط بر آسیب‌پذیری‌های اینترنت تمرکز داشته است.

پس‌از آن پژوهشگران دیگری نیز دسته‌بندی‌هایی را برای اقدامات اصلاحی ارائه کردند، اما آن‌ها نیز همانند هووارد به انواع خاصی از آسیب‌پذیری‌ها پرداخته‌اند. برای مثال لی و دیویس بر اقدامات اصلاحی تعدادی از آسیب‌پذیری‌های سامانه‌عامل‌ها تمرکز داشته‌اند [۱۵]. در پژوهشی دیگر، موخو و همکارانش به آسیب‌پذیری‌های هسته لینوکس پرداخته‌اند و با تحلیل کدهای مرتبط، راه‌حل‌هایشان را در ۱۳ گروه دسته‌بندی کرده‌اند [۱۶]. یوانان [۱۷] و دایک [۱۸] نیز آسیب‌پذیری‌های مرتبط با زبان برنامه‌نویسی C را مطالعه و راه‌حل‌هایشان را دسته‌بندی کرده‌اند.

پژوهشگران فوق علاوه بر این‌که به مطالعه انواع خاصی از آسیب‌پذیری‌ها پرداخته‌اند برای دسته‌بندی راه‌حل‌ها، کدهای نرم‌افزارها را به‌کار گرفته‌اند. این کدها عموماً در دسترس عموم قرار ندارند، بنابراین این تحلیل‌ها و دسته‌بندی‌ها بیش از این‌که برای کاربران مفید واقع گردد برای سازندگان سودمند می‌باشد؛ دسته‌بندی راه‌حل‌های جنبی باید به شکل عمومی‌تر ارائه گردد.

۳- مجموعه داده ها

پایگاه داده های آسیب پذیری ها به دودسته ای اصلی تقسیم می شوند: (۱) پایگاه داده های عمومی، همانند NVD [۱۹] و OSVDB [۲۰]؛ (۲) پایگاه داده های سازندگان، همانند MFSA [۲۱] و پایگاه داده اطلاعات امنیتی لینوکس دبیان [۲۲].

پایگاه داده های عمومی حاوی گزارش های آسیب پذیری زیادی در ارتباط با برنامه های کاربردی مختلف می باشند. در حالی که پایگاه داده های سازندگان اغلب حاوی گزارش های آسیب پذیری های محصولات خاصی می باشند؛ بسیاری از این پایگاه داده ها در دسترس عموم نیستند.

برخی پایگاه داده های آسیب پذیری شامل عنصر اطلاعاتی «راه حل» می باشند. محتوی این عنصر عموماً جملاتی به زبان طبیعی که نصب یک بسته یا ارتقاء نرم افزار را به کاربر توصیه می کنند، می باشد. در تعداد کمی از این پایگاه داده ها، راه حل های جنبی برای تعداد اندکی از آسیب پذیری ها (در مواردی که بررسی کرده ایم به طور متوسط برای یک درصد نمونه ها) ثبت شده است. بنابراین در این پژوهش برای اینکه بتوانیم تعداد کافی نمونه برای راه حل های جنبی را جمع آوری کنیم، چندین پایگاه داده را بررسی و نمونه های حاصل از آن ها را با هم ادغام کردیم.

برای دستیابی به این مقصود پایگاه داده های OSVDB [۲۰]، CERT CC Vulnerability Notes و Security Tracker [۲۳] و برای جمع آوری نمونه راه حل های جنبی بررسی شد. علاوه بر این ها، در پایگاه داده ای NVD [۱۹] برای تعداد اندکی از آسیب پذیری ها به مراجعی که راه حل جنبی را ثبت کرده اند نیز اشاره شده است که در این پژوهش آن ها را نیز مورد بررسی قرار دادیم. نمونه های راه حل های جنبی جمع آوری شده با استفاده از شناسه های CVE-ID با یکدیگر ادغام شدند. پایگاه داده ارائه شده در این پژوهش (VuWaDB) دارای ۱۲۳۰ نمونه می باشد که آسیب پذیری های متناظر با آن ها در بازه زمانی ابتدای سال ۱۹۹۹ تا آوریل ۲۰۱۶ در CVE [۲۵] گزارش شده اند. CVE پایگاه داده ای است که حاوی شناسه های استاندارد در نظر گرفته شده برای آسیب پذیری ها می باشد و در دسترس عموم قرار دارد [۲۵]. این نمونه راه حل های جنبی پس از بررسی بیش از یک صد هزار آسیب پذیری حاصل شده اند. پایگاه داده راه حل های جنبی آسیب پذیری های خود را VuWaDB نامیده ایم.

یکی از دستاوردهای این پژوهش ارائه دسته بندی جامع برای راه حل های جنبی می باشد. جدول (۱) دسته ها و زیردسته های تعریف شده برای راه حل های جنبی را نشان می دهد.

جدول (۱): دسته های راه حل های جنبی در VuWaDB

دسته	زیر دسته	توضیح
پیکربندی	تنظیمات	تغییر دادن تنظیمات
	رمز عبور	تغییر دادن (یا تنظیم کردن) رمز عبور
	فعال سازی	فعال سازی یک ویژگی
	غیرفعال سازی	غیرفعال سازی یک ویژگی
اصلاح کد	-	اصلاح کردن کد برنامه
حذف	-	حذف کردن فایل، پوشه، برنامه یا تابع
تغییر مسیر	-	انتقال فایل، پوشه یا تابع به مکانی دیگر
دسترسی محدود	مجاز	تغییر دادن مجوزها
	مسدود کردن	مسدود کردن گذرگاهها
	فیلتر کردن	فیلتر کردن بسته ها
ابزار کاربردی	-	استفاده کردن از ابزاری کاربردی

شش دسته اصلی برای راه حل های جنبی تعریف شده است:

۱- پیکربندی: منظور از پیکربندی تنظیم یا تغییر مشخصات اجزای سامانه می باشد. زیردسته های این دسته عبارتند از: تغییر تنظیمات، تغییر یا تنظیم رمز عبور و فعال یا غیرفعال کردن ویژگی های سامانه.

۲- اصلاح کد: با ایجاد تغییر و اصلاح کد برخی نرم افزارهای منبع باز می توان با بعضی از آسیب پذیری های آن ها مقابله کرد و خطر آن ها را کاهش داد یا از بین برد.

۳- حذف: گاهی با حذف یک فایل، پوشه، برنامه یا تابع بدون نیاز به حذف کامل نرم افزار می توان خطر یک آسیب پذیری را کاهش داد یا از بین برد.

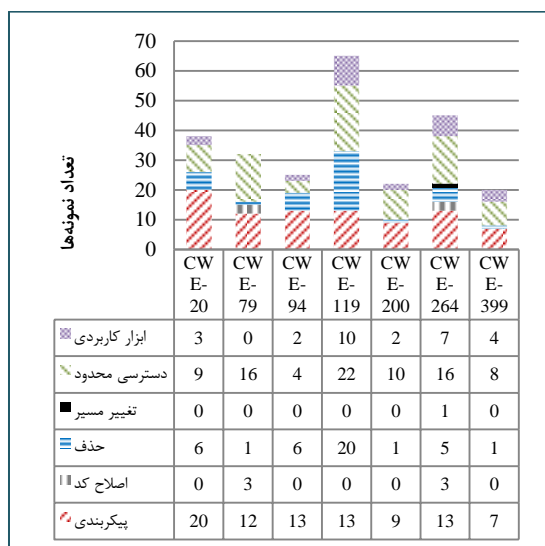
۴- تغییر مسیر: گاهی با تغییر مسیر (منتقل کردن به مکانی دیگر در حافظه) یک فایل، پوشه یا تابع می توان خطر یک آسیب پذیری را کاهش داد یا از بین برد.

۵- دسترسی محدود: بهره کشی از یک آسیب پذیری زمانی رخ می دهد که مهاجم بتواند به سامانه آسیب پذیر دسترسی پیدا کند. بنابراین، در بسیاری از موارد با محدود کردن دسترسی کاربران می توان با بهره کشی از آسیب پذیری ها مقابله کرد. این کار را می توان با تغییر مجوزها، مسدود کردن برخی گذرگاهها و فیلتر کردن بسته ها انجام داد.

۶- ابزار کاربردی: ابزارهای کاربردی نرم افزارهایی هستند که با هدف تحلیل، پیکربندی، بهینه سازی و نگهداری سامانه ها ساخته می شوند. برخی از آن ها می توانند برای بهبود امنیت سامانه ها و مقابله با آسیب پذیری ها استفاده شوند.

پس از جمع‌آوری نمونه‌ها و تعریف دسته‌ها، راه‌حل‌های جنبی ثبت شده در VuWaDB به صورت دستی برچسب‌گذاری شدند. جدول (۲) چگونگی توزیع این دسته‌ها را نشان می‌دهد. لازم به ذکر است که راه‌حل‌های جنبی ارائه شده برای برخی از نمونه‌ها (تعداد ۲۰۴ مورد از ۱۲۳۰ نمونه) به بیش از یک دسته تعلق دارند. توزیع دسته‌های راه‌حل‌های جنبی در VuWaDB در شکل (۱) و نشان داده شده‌اند. در این شکل مشخص است که پیکربندی و دسترسی محدود بزرگ‌ترین دسته‌ها و تغییر مسیر کوچک‌ترین دسته می‌باشند.

شکل (۲) توزیع پرتکرارترین CWEها و دسته‌های VuWaDB را برای مجموعه داده‌های نهایی نشان می‌دهد. در این نمودار از انواع کم تکرار CWEها (که دارای فراوانی کمتر از ۲۰ بودند) صرف نظر شده است. همان‌طور که در این نمودار مشخص است CWE-119 متعارف‌ترین نوع آسیب‌پذیری‌ها در VuWaDB می‌باشد. CWE-119 متناظر با آسیب‌پذیری‌های نوع «خطای بافر» می‌باشد.

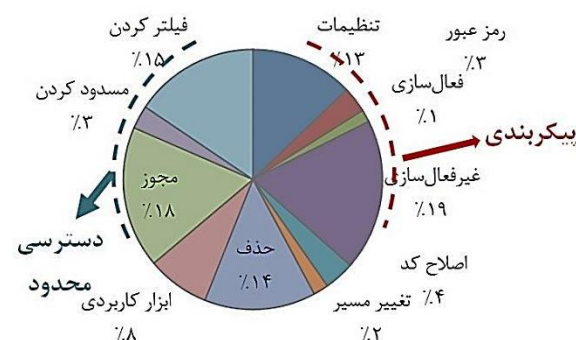
شکل (۲): توزیع دسته‌های VuWaDB و CWEها.

خطای بافر نوعی از آسیب‌پذیری می‌باشد که به مهاجم اجازه تخطی از مرزهای بافر را می‌دهد و منجر به رونویسی در حافظه مجاور می‌گردد.

اطلاعات جدول (۳) را می‌توان در نمایشی ترسیمی به صورت یک گراف دوبخشی وزن دار نیز ارائه کرد. گره‌های این گراف در یک سو CWEها و در سوی دیگر دسته‌های راه‌حل‌های جنبی هستند. وزن هر یال نیز درصد فراوانی متناظر با آن یال می‌باشد. شکل (۳) این گراف دوبخشی را برای CWEهایی که حداقل دارای ۲۰ نمونه هستند، نمایش می‌دهد. با توجه به فضای محدود موجود برای نمایش گراف، وزن یال‌ها (درصد دسته‌های راه‌حل‌های جنبی در جدول (۳)) نوشته نشده است.

با استفاده از گراف شکل (۳) و جدول (۳) می‌توان دیدی کلی نسبت به نوع راه‌حل‌های جنبی احتمالی برای

پس از جمع‌آوری نمونه‌ها و تعریف دسته‌ها، راه‌حل‌های جنبی ثبت شده در VuWaDB به صورت دستی برچسب‌گذاری شدند. جدول (۲) چگونگی توزیع این دسته‌ها را نشان می‌دهد. لازم به ذکر است که راه‌حل‌های جنبی ارائه شده برای برخی از نمونه‌ها (تعداد ۲۰۴ مورد از ۱۲۳۰ نمونه) به بیش از یک دسته تعلق دارند. توزیع دسته‌های راه‌حل‌های جنبی در VuWaDB در شکل (۱) و نشان داده شده‌اند. در این شکل مشخص است که پیکربندی و دسترسی محدود بزرگ‌ترین دسته‌ها و تغییر مسیر کوچک‌ترین دسته می‌باشند.

شکل (۱): نمایش توزیع دسته‌های راه‌حل‌های جنبی در VuWaDB.

در بخش پیشینه پژوهش به CWE [۱۳] که استاندارد تعریف شده برای انواع آسیب‌پذیری‌ها می‌باشد، اشاره شد. در این پژوهش از CWE برای بررسی روابط میان آسیب‌پذیری‌ها و راه‌حل‌های جنبی آن‌ها استفاده می‌شود.

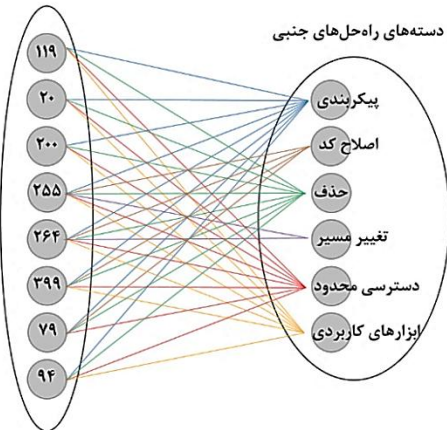
جدول (۲): توزیع دسته‌های راه‌حل‌های جنبی در VuWaDB

دسته	فراوانی دسته	درصد دسته	زیر دسته	فراوانی زیر دسته	درصد زیر دسته
پیکربندی	۵۳۲	۳۶/۰۰	تنظیمات	۲۰۴	۱۲/۸۷
			رمز عبور	۵۱	۳/۲۲
			فعال‌سازی	۲۴	۱/۵۴
			غیرفعال‌سازی	۲۹۹	۱۸/۸۶
اصلاح کد	۶۰	۴/۰۶	-	۳/۷۸	۶۰
حذف	۱۹۹	۱۳/۴۶	-	۱۳/۸۸	۱۹۹
تغییر مسیر	۳۰	۲/۰۳	-	۱/۸۹	۳۰
دسترسی محدود	۵۳۳	۳۶/۰۶	مجوز	۲۸۰	۱۷/۶۶
			مسدود کردن	۴۶	۲/۹۰
			فیلتر کردن	۲۴۷	۱۵/۵۸
ابزار کاربردی	۱۲۴	۸/۳۹	-	۷/۸۲	۱۲۴

۴- روش و نتایج تحلیل رابطه

هدف این پژوهش بررسی ارتباط میان انواع آسیب‌پذیری‌ها و راه‌حل‌های جنبی آن‌ها می‌باشد. در بخش پیشین پایگاه داده

CWE های آسیب پذیری ها

شکل (۳): گراف دوبخشی رابطه راه حل های جنبی و CWE ها.

آسیب پذیری های جدید پیدا کرد. برای مثال اگر آسیب پذیری جدیدی از نوع CWE-119 (نوع خطای بافر) گزارش شود آنگاه با احتمال ۳۸/۲۰ راه حل جنبی از نوع پیکربندی، با احتمال ۳۰/۳۴ راه حل جنبی از نوع حذف، با احتمال ۴۱/۵۷ راه حل جنبی از نوع دسترسی محدود و با احتمال ۲۲/۴۷ راه حل جنبی از نوع ابزار کاربردی را خواهد داشت.

اگر بخواهیم فقط یک نوع از راه حل های جنبی را به عنوان راه حل احتمالی این آسیب پذیری جدید پیش بینی کنیم، راه حل جنبی این آسیب پذیری با احتمال بیشتر از نوع دسترسی محدود خواهد بود. به عبارت دیگر می توان شکل ساده ای از تخمین بی زین را برای پیش بینی راه حل جنبی برای آسیب پذیری های جدید به کار گرفت.

جدول (۳): درصد نمونه های متعلق به هر دسته راه حل های جنبی برای CWE های دارای حداقل ۲۰ نمونه.

CWE--	فراوانی	درصد فراوانی	درصد پیکربندی	درصد اصلاح کد	درصد حذف	درصد تغییر مسیر	درصد دسترسی محدود	درصد ابزار کاربردی
۱۱۹	۸۹	۲۰/۶	۳۸/۲	۰	۳۰/۳	۰	۴۱/۶	۲۲/۵
۲۰	۵۰	۱۱/۶	۵۸	۰	۱۶	۰	۴۰	۱۶
۲۰۰	۳۰	۶/۹	۵۳/۳	۰	۱۳/۳	۰	۴۶/۷	۱۰
۲۵۵	۲۰	۴/۶	۵۰	۵	۵	۱۰	۴۰	۵
۲۶۴	۵۰	۱۱/۶	۲۸	۶	۱۴	۴	۴۲	۱۴
۳۹۹	۳۳	۷/۶	۵۴/۵	۳/۰۳	۲۱/۲	۰	۴۵/۵	۳۰/۳
۷۹	۳۸	۸/۸	۴۲/۱	۷/۸۹	۷/۹	۰	۵۵/۳	۰
۹۴	۲۹	۶/۷	۴۸/۳	۰	۳۱/۰	۰	۲۴/۱	۱۳/۸

- ابزارهای کاربردی مقابله با آسیب پذیری ها فقط در مقابله با آسیب پذیری های XSS مورد استفاده قرار نگرفته اند.

فرضیه این پژوهش این بود که یک ارتباط معنادار میان دسته های راه حل های جنبی و انواع آسیب پذیری ها وجود دارد. پس از بررسی هایی که انجام شد به این نتیجه رسیدیم که این ارتباط چندان قوی و معنادار نمی باشد. برای اغلب انواع آسیب پذیری ها راه حل های جنبی از تقریباً همه دسته ها موجود است. تعداد نمونه های نهایی (نمونه هایی که CWE و راه حل های جنبی برای آن موجود باشد) ۴۳۳ بود که این تعداد نمونه ها در مقایسه با کل آسیب پذیری های گزارش شده کم می باشد. بنابراین این نتایج قوی و قابل تعمیم به آسیب پذیری های جدید نمی باشند؛ اما برای رد کردن فرضیه کفایت می کنند. در این

با توجه به موارد یاد شده و داده های جدول (۴)، نتایج زیر بدست می آیند:

- برای همه انواع آسیب پذیری های مورد بررسی در این پژوهش راه حل هایی جنبی از دسته های پیکربندی، حذف و دسترسی محدود مشاهده شده است.
- راه حل های جنبی از دسته تغییر مسیر فقط برای آسیب پذیری های ناشی از ضعف در مدیریت اعتبارنامه ها، مجوزها، امتیازات و کنترل های دسترسی به کار گرفته اند.
- راه حل های جنبی از دسته اصلاح کد فقط برای آسیب پذیری های ناشی از ضعف در مدیریت اعتبارنامه ها، مجوزها، امتیازات و کنترل های دسترسی، خطاهای مدیریت منابع و XSS به کار گرفته اند.

پایگاه داده راه حل های جنبی آسیب پذیری ها و معرفی دسته بندی برای آن ها از دستاوردهای مهم این پژوهش است.

در ادامه این پژوهش می توان برای خودکارسازی گسترش و به روزرسانی داده های VuWaDB از صفحات وب استفاده کرد. از آنجاکه نتایج حاصل از این پژوهش قابل تعمیم به آسیب پذیری های جدید نمی باشند؛ در پژوهش های آتی می توان روش های یادگیری ماشین را برای پیش بینی راه حل های جنبی برای آسیب پذیری های جدید به کار گرفت.

۶- اقرار و تصدیق

این پژوهش، تحت طرح پژوهشی شماره ۹۴۰۱۲۱۱۳ از سوی «صندوق حمایت از فناوران و پژوهشگران کشور» (INSF) پشتیبانی می گردد.

۷- مراجع

- [1] H. Holm, "Performance of Automated Network Vulnerability Scanning at Remediating Security Issues," *Computers & Security*, vol. 31, no. 2, pp. 164-175, 2012.
- [2] S. Bejani and M. Abdollahi Azgomi, "Improving the Security of Web Services Based on Intrusion Tolerance Techniques," *Journal of Electronical and Cyber Defence*, vol. 2, pp. 1-17, 2013. (In Persian)
- [3] A. Khazaei and M. Ghasemzadeh, "Software Vulnerability Database Selection Using MoSCoW Prioritization Method," 3rd Int. Conf. on Applied Research in Computer and Information Technology, Tarbiat Modares Uni., Tehran, 2016. (In Persian)
- [4] A. Khazaei, M. Ghasemzadeh, and C. Meinel, "VuWaDB: A Vulnerability Workaround Database," *Int. Journal of Information Security and Privacy (IJISP)*, vol. 12, no. 4, pp. 24-34, 2018. (In Persian)
- [5] V. Piantadosi, S. Scalabrino, and R. Oliveto, "Fixing of Security Vulnerabilities in Open Source Projects: A Case Study of Apache HTTP Server and Apache Tomcat," 12th IEEE Conference on Software Testing, Validation and Verification (ICST), pp. 68-78, 2019.
- [6] M. H. Sherkat, S. Mohammadi, and M. Jamipour, "A Computational Method Based on CVSS For Quantifying the Vulnerabilities in Computer Networks," *Iranian Research Institute for Science and Technology*, vol. 29, no. 4, pp. 1107-1145, 2014. (In Persian)
- [7] A. Kuhnle, N. P. Nguyen, T. N. Dinh, and M. T. Thai, "Vulnerability of Clustering Under Node Failure in Complex Networks," *Social Network Analysis and Mining*, vol. 7, no. 1, p. 8, 2017.
- [8] H. Shahriar and M. Zulkernine, "Taxonomy and Classification of Automatic Monitoring of Program Security Vulnerability Exploitations," *Journal of Systems and Software*, vol. 84, pp. 250-269, 2011.

پژوهش نمونه های VuWaDB با بررسی چند پایگاه داده ای معروف آسیب پذیری ها گردآوری شدند. تعداد این نمونه ها در مقایسه با کل تعداد آسیب پذیری ها کم می باشد. برخی از صفحات وب به راه حل های جنبی آسیب پذیری ها اشاره می کنند.

جدول (۴): معرفی CWE های پرتکرار در داده های این پژوهش.

CWE	نام	توضیح
CWE-119	خطای حافظه بافر	نرم افزار عملیات را در یک حافظه بافر اجرا می کند، اما امکان خواندن/نوشتن از/به مکانی از حافظه که خارج از مرزهای تعیین شده بافر هستند نیز وجود دارد.
CWE-20	تائید اعتبار ورودی نامناسب	نرم افزار ورودی های ناصحیح را که می توانند بر جریان کنترل یا جریان داده تأثیر بگذارند، تائید می کند.
CWE-200	افشای اطلاعات	عبارت است از افشای عمدی یا غیر عمدی اطلاعات به شخصی که مجاز به دسترسی به آن اطلاعات نمی باشد.
CWE-255	مدیریت اعتبارنامه ها	آسیب پذیری های این دسته مرتبط با ضعف در مدیریت اعتبارنامه ها می باشد.
CWE-264	مجوزها، امتیازات و کنترل های دسترسی	آسیب پذیری های این دسته مرتبط با مدیریت مجوزها، امتیازات و دیگر مشخصات امنیتی که برای کنترل دسترسی استفاده می شوند، می باشند.
CWE-399	خطاهای مدیریت منابع	آسیب پذیری های این دسته مرتبط با مدیریت ناصحیح منابع سامانه می باشند.
CWE-79	Cross site Scripting (XSS)	این آسیب پذیری ها که غالباً در مرورگرهای وب دیده می شود باعث می شود که داده های وارد شده توسط مهاجم به کاربران تحویل داده شود. این داده ها می توانند کدهای جاوا اسکریپتی باشند که در سمت مرورگر کاربر اجرا می شوند.
CWE-94	تزریق کد	این آسیب پذیری ها منجر به اجرای تمام یا بخشی از یک کد توسط مهاجم بر روی سامانه کاربر می شوند.

۵- نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی ارتباط میان نوع آسیب پذیری های نرم افزار و راه حل های جنبی آن ها می باشد. از آنجاکه تاکنون در پایگاه داده های آسیب پذیری ها به راه حل های جنبی آن ها توجه کافی نشده است، برای نخستین بار به گردآوری و معرفی پایگاه داده ای برای راه حل های جنبی پرداختیم. ارائه نخستین

- [17] Y. Younan, "An Overview of Common Programming Security Vulnerabilities and Possible Solutions," Master Thesis, Vrije Universiteit Brussel, 2003.
- [18] V. Dyke, "An In-Depth Analysis of Common Software Vulnerabilities and Their Solutions," Master thesis, Oregon State University, 2004.
- [19] NVD, "National Vulnerability Database (NVD)," <https://nvd.nist.gov/>, accessed 5 Dec 2018.
- [20] OSVDB, "Open Source Vulnerability Database," <http://osvdb.org/>, accessed 5 Dec 2018.
- [21] MFSA, "Mozilla Foundation Security Advisories," <https://www.mozilla.org/en-US/security/advisories/>, Accessed on 5 Dec 2018.
- [22] "Debian Linux Security Information," <http://www.debian.org>, Accessed on 5 Dec. 2018.
- [23] "Security Tracker," <http://securitytracker.com/>, Accessed on 5 Dec. 2018.
- [24] "CERT CC Vulnerability Notes Database," <https://www.kb.cert.org/vuls/>, Accessed on 5 Dec. 2018.
- [25] CVE Editorial Board, "Common Vulnerabilities and Exposures," <http://cve.mitre.org/>, Accessed on 5 Dec. 2018.
- [9] J. Ryoo, Y. B. Choi, T. H. Oh, and G. Corbin, "A Multi-Dimensional Classification Framework for Developing Context-Specific Wireless Local Area Network attack Taxonomies," *Int. Journal of Mobile Communications*, vol. 7, no. 2, pp. 253-267, 2009.
- [10] N. V. Juliadotter and K. K. R. Choo, "Cloud Attack and Risk Assessment Taxonomy," *IEEE Cloud Computing*, vol. 2, no. 1, pp. 14-20, 2015.
- [11] H. V. Corcalciuc, "A Taxonomy of Time and State Attacks," *Seventh Int. Conference on Availability, Reliability and Security (ARES)*, pp. 564-573, 2012.
- [12] Z. Zhongwen and D. Yingchun, "A New Method of Vulnerability Taxonomy Based on Information Security Attributes," *12th Int. Conf. on Computer and Information Technology, IEEE*, pp. 739-741, 2012.
- [13] MITRE Corp., "Common Weakness Enumeration (CWE)," <http://cwe.mitre.org/>, accessed 5 Dec. 2018.
- [14] J. D. Howard, "An Analysis of Security Incidents on the Internet 1989-1995," Ph.D. thesis, Carnegie-Mellon University Pittsburgh PA, 1997.
- [15] S. C. Lee and L. B. Davis, "Learning From Experience: Operating System Vulnerability Trends," *IT professional*, vol. 5, no. 1, pp. 17-24, 2003.
- [16] S. A. Mokhov, et. al., "Taxonomy of Linux Kernel Vulnerability Solutions," *Innovative Techniques in Instruction Technology*, Springer Netherlands, pp. 485-493, 2008.

The relationship of software vulnerabilities and workarounds

A. Khazaei, M. Ghasemzadeh*

*Computer Engineering Group, Yazd University

(Received: 16/12/2018, Accepted: 28/06/2019)

ABSTRACT

This paper investigates the relationship between vulnerability types and their workarounds. Via a workaround solution, users prevent or mitigate the risk of a vulnerability without the need of eliminating it. So far, little attention has been paid to this fruitful approach, whereas workaround solutions can perform so efficiently when dealing with vulnerabilities. In this research, a proper dataset from four mostly referred vulnerability databases (OSVDB, Security Tracker, Cert CC Vulnerability Notes and NVD) is compiled. In this dataset which we have called VuWaDB, the workarounds are organized in six main categories: configuration, code modification, route alteration, elimination, access restriction and utility tools. The CWEs that the NVD was assigned to, are used to determine vulnerability types. In order to discover the relationship between vulnerabilities and their related workaround solutions, after a statistical survey, a relevant bipartite graph is constructed. The obtained results are analyzed and presented in related tables, which provide the relation between software vulnerabilities and their workarounds.

Keywords: Software Vulnerability, Workaround, VuWaDB Database, CWE, Bipartite Graph

* Corresponding Author Email: m.ghasemzadeh@yazd.ac.ir